

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
(0485) 338 300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

NIOO-KNAW

Prof. dr. B.A. Nolet
Droevendaalsesteeg 10
6708 PB WAGENINGEN

VERZONDEN 4 AUG. 2017

Datum	Ons kenmerk	Telefoonnummer	Contactpersoon
4 augustus 2017	Z/046757	(0485) 729212	Mevrouw Vera Bax
Bijlage(n)	Uw kenmerk	Registratienummer	Onderwerp
3		63678/RDA	Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming - soorten

Geachte heer Nolet,

Op 7 april 2017 hebben wij een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.4, tweede lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen voor het vangen en merken van exemplaren van de kleine zwaan en de wilde zwaan, in de provincie Noord-Brabant.

Hierbij doen wij u het besluit en de bijbehorende kennisgeving toekomen. Voor de rechtsgang verwijzen wij u naar de kennisgeving of het besluit. Voor deze procedure is de kennisgeving gepubliceerd op www.brabant.nl/bekendmakingen. Het besluit is te vinden op de website www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

Voor het behandelen van uw aanvraag worden op basis van de Legesverordening provincie Noord-Brabant 2012 leges geheven. Het legesbesluit treft u als bijlage aan.

De Legesverordening provincie Noord-Brabant 2012 kunt u inzien op www.brabant.nl.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/046757 gekoppeld. U dient bij correspondentie ons kenmerk te vermelden. Voor informatie kunt u zich wenden tot de in deze brief vermelde contactpersoon.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Bijlage(n)

- Besluit
- Kennisgeving
- Legesbesluit

In afschrift aan

- NIOO-KNAW, De heer, mevrouw B. Nolet, (b.nolet@nioo-knaw.nl);
- OMWB, (administratie@omwb.nl);
- ODZOB, (via Berichtenbox).

VERZONDEN 4 AUG. 2017

op de op 7 april 2017 door ons ontvangen aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.4, tweede lid, van de Wet natuurbescherming van NIOO-KNAW, voor het vangen en merken van exemplaren van de kleine zwaan en de wilde zwaan, in de provincie Noord-Brabant.

INHOUDSOPGAVE

Besluit	3
Procedurele aspecten	4
Toetsing en overwegingen	5
1.1 Beschermingsregimes.....	5
1.2 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant	5
1.3 Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant.....	5
2.1 Mogelijke effecten.....	6
2.2 Belang van de aanvraag.....	6
2.3 Alternatievenafweging	6
2.4 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding	7
2.5 Conclusie.....	7
Bijlage 1. Voorschriften	8
Kennisgeving	9

BESLUIT

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 7 april 2017 van NIOO-KNAW een aanvraag ontvangen voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.4, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het vangen en merken van exemplaren van de kleine zwaan en de wilde zwaan, in de provincie Noord-Brabant.

2 Besluit

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming besluiten wij:

- aan NIOO-KNAW, Droevendaalsesteeg 10, 6708 PB te Wageningen, een ontheffing te verlenen op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.4, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
    - artikel 3.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor de kleine zwaan (*Cygnus colombianus bewickii*) en de wilde zwaan (*Cygnus cygnus*);
    - artikel 3.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de kleine zwaan (*Cygnus colombianus bewickii*) en de wilde zwaan (*Cygnus cygnus*);
    - artikel 3.2, zesde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de kleine zwaan (*Cygnus colombianus bewickii*) en de wilde zwaan (*Cygnus cygnus*);
    - artikel 3.4, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor het gebruik van een kanonnet als vangmiddel;
- voor de periode tussen 1 oktober 2017 en 1 maart 2021;
met de in bijlage 1 genoemde voorschriften, voor het vangen en merken van exemplaren van de kleine zwaan en de wilde zwaan, in de provincie Noord-Brabant;
- dat de beschrijving van de handeling, in de aanvraag en het projectplan, voor zover deze betrekking heeft op de soorten, onderdeel uit maken van het besluit.

Bijlage 1: voorschriften

's-Hertogenbosch, 4 augustus 2017

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens dezen,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 7 april 2017 hebben wij van NIOO-KNAW een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.4, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 15 mei 2017 aangevuld. Op 28 juli 2017 hebben wij de beslistermijn verlengd met 7 weken. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/046757.

2 Bevoegd gezag

Omdat de handeling verricht wordt in de provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Indien aan de orde betrekken wij tevens gevolgen van de handeling voor de soorten buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland bij ons besluit.

3 Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

4 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing ingevolge de Wnb is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

5 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan derhalve aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

TOETSING EN OVERWEGINGEN

1 Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikel 3.8 geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben op basis van artikel 3.3, tweede lid, 3.8, tweede lid, en 3.10, tweede lid, van de Wnb middels de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant, aanvullende kaders vastgesteld. Voor bepaalde activiteiten en soorten is een vrijstelling opgenomen.

1.3 Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten hebben middels de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant de wijze van toetsing voor ontheffingen die betrekking hebben op tijdelijke natuur vastgelegd.

2 Toetsing effecten

2.1 Mogelijke effecten

De aangevraagde activiteiten betreffen het vangen, vervoeren, onderzoeken en merken van exemplaren van de kleine zwaan en de wilde zwaan. De kleine zwaan is de doelsoort van het onderzoek, maar als bijvangst worden ook exemplaren van de wilde zwaan gevangen, vervoerd, onderzocht en gemerkt. De zwanen worden als groep gevangen en na het onderzoek ook weer als groep los gelaten. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag.

Door de activiteiten worden exemplaren van de kleine zwaan en de wilde zwaan verstoord, gevangen en vervoerd. Dit is een overtreding van de bepalingen als bedoeld in:

- artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb, vanwege het opzettelijk vangen van in Nederland van nature in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb, vanwege het opzettelijk storen van in Nederland van nature in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb, vanwege het onder zich hebben en vervoeren van in Nederland van nature in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.4, eerste lid, van de Wnb, vanwege het gebruik van een middel voor het niet-selectief vangen van in Nederland van nature in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

De landelijke staat van instandhouding van de kleine zwaan is zeer ongunstig. De staat van instandhouding van de wilde zwaan is goed.

2.2 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt'. De staat van instandhouding van de kleine zwaan is zeer ongunstig en de die van de wilde zwaan is goed. De aangevraagde activiteiten vergroten de wetenschappelijke kennis over de sturende factoren achter de populatieschommelingen van de kleine zwaan. Dit geeft inzicht in de mogelijke oorzaken van de huidige achteruitgang van de kleine zwaan. Het identificeren van de oorzaak van de achteruitgang, de routes en belangrijke pleisterplaatsen is belangrijk voor het nemen van beheersmaatregelen. De vangsten omvatten in totaal slechts ongeveer 2% van het in Nederland overwinterende aantal kleine zwanen en 1% van het aantal overwinterende wilde zwanen. Hierdoor is het effect van de handeling op de gunstige staat van instandhouding beperkt. Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is.

2.3 Alternatievenafweging

Voor het onderzoek moeten daadwerkelijk kleine zwanen worden gevangen en gemerkt en het kanonnet is daarbij de geëigende methode om de zwanen te vangen. Er zijn geen alternatieve methoden voorhanden, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat en een minder verstorend effect op de soort. Op de lange termijn draagt de informatie uit het onderzoek bij aan het nemen van beheersmaatregelen die een gunstige staat van instandhouding van de kleine zwaan bevorderen. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.4 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

De zwanen worden als groep gevangen en na het onderzoek ook weer als groep los gelaten. Tijdens het vangen en de onderzoeken wordt het welzijn van de zwanen gemonitord. Bij tekenen van extreme stress of andere lichamelijke problemen wordt een dier uitgesloten van het onderzoek. De activiteiten worden uitgevoerd door ervaren onderzoekers. Voor het onderzoek zijn verder geen mitigerende maatregelen voorhanden die de effecten van de activiteiten op de soorten verzachten of kunnen voorkomen.

2.5 Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.4, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere werkzaamheden als bedoeld in onderdeel I van het besluit noodzakelijk zijn.
2. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen (zie paragraaf 3.6 van het projectplan). De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
3. Tijdens de uitvoering van de handeling dienen een afschrift van deze ontheffing en het projectplan aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
4. De handelingen dienen te worden uitgevoerd conform het projectplan.

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, NIOO-KNAW, Provincie Noord-Brabant, Z/046757

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 4 augustus 2017 een besluit ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.4, tweede lid, van de Wet natuurbescherming hebben verleend (kenmerk: Z/046757/63675) aan NIOO-KNAW voor het vangen en merken van exemplaren van de kleine zwaan en de wilde zwaan, in de provincie Noord-Brabant. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 oktober 2017 tot 1 maart 2021.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 5 augustus 2017 tot en met 15 september 2017 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Telefoonnummer (0485) 729 189. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of terug te vinden op de website www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

Bezwaar

Belanghebbenden kunnen tot en met 15 september 2017 ten aanzien van deze beschikking schriftelijk bezwaar in dienen. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, de naam en adres van de indiener, de dagtekening; ons kenmerk van het besluit, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord Brabant, t.a.v. het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch. Wij verzoeken u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie is bereikbaar op telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 16 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl. Wij wijzen u erop, dat het op dit moment nog niet mogelijk is om bezwaarschriften per e-mail in te dienen, omdat dan de wettelijk voorgeschreven handtekening op het bezwaarschrift ontbreekt.

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een 'voorlopige voorziening' te vragen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, Postbus 70584, 5201 CZ 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om het bezwaar te behandelen. Voorwaarde om een dergelijke voorlopige voorziening te kunnen vragen is dat er sprake is van een spoedeisend belang. Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. De Rechtbank Oost-Brabant is bereikbaar op telefoonnummer (073) 620 2020.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/046757 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, augustus 2017

